

FOTO: LUBOMÍR SVĚTÍČKA

ZEMĚ DĚDA PRADĚDA

Turisté, sportovci nebo prostě lidé, kteří se chtějí toulat Bruntálskem, vlastně celými Jeseníky, mají v poslední době jedinečnou možnost, kde získat informace. Všechny zajímavosti o tomto kraji shromažďuje občanské sdružení pojmenované Země děda Praděda.

Společnost vydává vlastní časopis, pořádá nejrůznější akce a pro letošní rok například připravila výtvarnou a fotografickou soutěž nazvanou Příroda

a lidé Jeseníků. Jednou z úspěšných akcí byl například podzimní Den Země děda Praděda, kde se o příjemný rozruch postaral patron nové země, originální malíř, hudebník a především pábítel Libor Vojkůvka. Na internetových stránkách www.pradedovazeme.cz se dozvíte nejen informace o akcích a celém kraji, ale je možné tady najít také legendy a pověsti, které se váží k některým jeseníckým místům a osobnostem.

TIP NA VÝLET

Kdo se někdy vypravil na kole na Bruntálsko, pravděpodobně bude na takový výlet dlouho vzpomínat. A ještě pravděpodobnější je, že se bude všemožně snažit, aby se sem zase vrátil. Drsná krajina jeseníckých hřebenů, ale i hlubokých lesů v podhůří, má totiž neopakovatelnou atmosféru. A je prakticky jedno, kam se vydáte. Ať si zvolíte výlet do horských výšin nebo třeba projíždku kolem Slezské Harty.

Dobrým průvodcem nebo spíš rádcem před cestou vám mohou být internetové stránky www.bruntal-info.cz, sekce výlety. Autoři tady rozpracovali čtyři tematické cykloturistické tipy. Zlatokopectou stezkou se můžete toulat po stopách zlatokopů, břidličnými lomy nebo se podívat do bývalých skláren. Je také možné se vypravit za jeseníckými pověstmi a bájemi, za prameny „léčivými i chladivými“ nebo absolvovat hospodskou stezku. Ta je sice náročnější, ale rozhodně pestrá.

Partička, která trasu vymyslela, navrhuje odstartovat ve vesnici Ludvíkov. Celý výlet vlastně opisuje jakousi osmičku, jejímž středem je Vrbno pod Pradědem. A kam vás trasa zavede? Podíváte se do Karlovy Studánky, kde je možné navštívit Penzión u Jiřího, kde nabízejí vyhlášené tvarůžky v bramboráku, vyšplháte do sedla Hvězda a potom se šestikilometrovým sešupem spustíte do Malé Morávky. Odtud úzkými cestami přes Rudnou do Světlé Hory a potom do Vrbna pod Pradědem. Tady je možné si vybrat z mnoha podniků, ale hlavně v létě je dobré dojet kousek dál do Mnichova, kde je skvělá rybářská bašta. Udělají vám tady výborné pstruhy. A potom nahoru přes romantické místo pojmenované Drakov do Heřmanic a potom do Holčovic a nakonec zpátky do Vrbna.

Kdo bude šetřit síly a všude něco ochutná, utratí asi i dost peněz. Ale je to opravdu zážitek.

→ dového rytíře ve zbroji, opřené o štít a meč, která je vyvedená v životní velikosti. Řád německých rytířů vede od devadesátých let minulého století řadu soudních sporů, ve kterých chce získat několik nemovitostí v této oblasti. Z renesančních časů pochází například Gabrielův dům na Žižkově náměstí. Starobylá budova bývalého městského muzea je vzpomínkou na období rozkvětu, jehož se město v šestnáctém století dočkalo pod vládou pánů z Vrbna. Dům má dnes obnovenou fasádu a nyní slouží jako pošta.

Osmnácté století bylo pro město plné zkoušek. Nejhorší byla morová epidemie v roce 1714, kterou připomíná morový sloup na bruntálském náměstí. Přesto z této doby pochází řada zajímavých barokních staveb. Mezi ty patří například komplex kostela Panny Marie utěšitelky a kláštera piaristů. Tyto obrazy v bočních oltářích tady namaloval Johan Kryštof Handke, rodák z nedalekých Janovic.

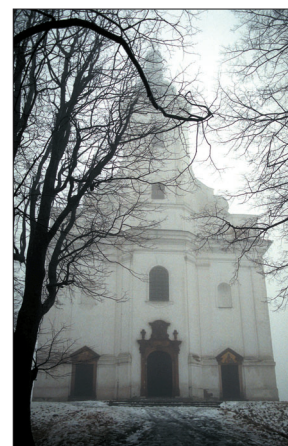

Detail morového sloupu.

V následujícím století čekalo na Bruntál období rozmachu. Město se velmi dařilo, vzniklo zde několik škol. V roce 1872 bylo město napojeno na železnici, a tím pádem i na Olomouc s Opavou. O patnáct let později radní ve městě otevřeli první veřejnou nemocnici ve Slezsku. V čase druhé světové války museli Češi Bruntál opustit a bylo tu několik zajateckých a pracovních táborů.

Vojáci se do Bruntálu vrátili ještě v 70. letech, kdy se tady usídlila sovětská okupační vojska. Když v 90. letech odcházela, zůstala po nich spoušť a vybydlené domy, se kterými si radnice dlouho nevěděla rady. Dnes v tomto prostředí vznikají nové byty a firmy.

Jedním ze symbolů Bruntálu je Uhlířský vrch s barokním kostelem, který najdete na jihozápadním okraji města.

Kostel na Uhlířském vrchu.

Kostel stojí na vyhaslé čtvrtohorní sopce a vede k němu více než dvě stě let stará, památkově chráněná, čtyřřadá lipová alej. Tahle dominanta Bruntálu je už z dálky vidět ze všech stran.

Kultura pod horami

Z některých památek v Bruntále dýchá atmosféra dávných časů. A kdo má takovou náladu rád, může se vypravit například do muzea, které najde v sálech místního zámku. Jsou tady k vidění unikátní vlastivědné sbírky, obrazová galerie a velká zámecká knihovna. Ve sklepním sále bývalých koníren, kam se chodí z krásného zámeckého nádvoří, se pravidelně pořádají aktuální výstavy. Je možné tady občas narazit i na moderní výtvarné umění nebo na současnou fotografickou tvorbu. Více informací je možné najít na internetové adrese www.bruntal-zamek.cz.

U výpadovky směrem do hor, ale stále ještě nedaleko od centra města, najdete Ga-